

/ ZPRÁVY /

Omezení benefitů dopadne na státní organizace. Ztratíme konkurenční nástroj, tvrdí

Anna-Marie Horáková

Zásadní ránu by mohl uštvrdit personalistům na úřadech a ve státních a příspěvkových organizacích konsolidační balíček navržený vládou. Avizované zrušení daňové výjimky pro benefity a také snížení fondu kulturních a sociálních potřeb by jim totiž vzalo jeden z nástrojů, jak alespoň částečně konkurovat soukromému sektoru.

Devadesát procent firem by podle Asociace malých a středních podniků přestalo benefity zaměstnancům nabízet, kdyby pro ně stát zrušil výjimku. Ohromující čísla zaměstnavatelů se ale pravděpodobně nenaplní v celé výši. Hlavně kvůli tomu, že si to na napjatém trhu práce řada z nich nebude moci dovolit, pokud si chce udržet stávající zaměstnance a přilákat nové. Jenže to neplatí pro státní organizace, jež jsou omezeny často striktními rozpočty a platovými tabulkami.

Instituce přijdou o svůj fond

„Ztratíme konkurenční nástroj,“ řekl na konferenci Digitální Česko personální náměstek ředitele Fakultní nemocnice Bulovka Miloslav Vrána. Státní a příspěvkové organizace kromě klasických benefitů navíc doteď měly oproti soukromému sektoru, co se týče atraktivity pro zaměstnance, alespoň jednu výhodu – fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP).

Ten tvoří dvě procenta z ročního objemu nákladů na mzdy. Nově by ale výše odvodů měla být pouze jedno procento a polovina by měla být využita na podporu penzijního spoření. Vláda tak navíc podle odborového svazu státních orgánů a organizací hodí zodpovědnost za stav veřejných financí na zaměstnance, a zejména na ty ze sektoru veřejné správy a služeb.

Bulovka z fondu poskytuje zaměstnancům bezplatná očkování, příspěvky na tábory nebo čerpání benefitů v Cafeterii ve výši deseti tisíc korun. „Je to dnes běžný standard

Devadesát procent firem by přestalo benefity zaměstnancům nabízet, kdyby pro ně stát zrušil výjimku.

a pomáhá nám být alespoň trochu konkurenceschopnými na trhu práce, protože při odměňování zaměstnanců se jinak musíme řídit tabulkovými platy,“ tvrdí Vrána.

„Zároveň návrh předpokládá zdanění benefitních výhod, což by v našem případě znamenalo, že bychom museli částku odpovídající benefitům o výši daně snížit. Nižší odvody do FKSP by nám neumožnily navýšit čerpání z tohoto fondu o předpokládanou daň,“ popisuje Vrána. „Konkrétně jde o to, že při využití benefitů ve výši deseti tisíc korun bychom museli z této částky odvést povinné odvody zaměstnavatele, které jsou ve výši zhruba 36 procent,“ doplňuje.

Nemocnice se nyní potýká také s tím, že neví, z jakých informací má při vyjednávání se svými čtyřmi odborovými organizacemi vycházet. „Máme mimo jiné uzavřenou kolektivní smlouvu, kde se počítá s tím, že budeme zaměstnancům poskytovat benefity v dohodnuté výši. Nevíme, jestli se v rámci konsolidačního balíčku budou ty rozpočty danit i ze strany zaměstnavatele a následně ze strany zaměstnance, čímž bychom se při vyplácení dostali z koeficientu deseti tisíc na pět tisíc,“ dodává Vrána.

Radši stravenky než důchod

Benefitů hojně využívají i ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze (VFN), a pokud by k avizovaným změnám došlo, museli by množství nabízených výhod snížit. „V tuto

chvilu je ale ještě předčasné jakékoli konkrétní stanovisko. Výrazně by se však zhoršilo postavení VFN v rámci trhu práce,“ popisuje náměstkyně pro lidské zdroje Ivana Smetáková.

O svoje postavení na pracovním trhu se ale podle připomínek ke konsolidačnímu balíčku obává i ministerstvo zahraničních věcí. Snížení mzdy i přispívání do fondu FKSP považuje za opatření, která by vedla k omezení motivačních nástrojů, k nízké atraktivitě pracovních nabídek ministerstva a zvýšené fluktuaci zaměstnanců.

Limitování využití poloviny fondu na penzijní spoření kritizoval i Nejvyšší soud. „Jedná se o nahrazování důchodové politiky státu jinou formou ‚donucení‘ přispívat na spoření na starobní důchod,“ připomíná ředitel správy soudu Roman Krupica. Někteří zaměstnanci podle něj přitom mají „radši stravenky než spoření na důchod“.

Největší hrozbou je snížení platů

Navic již nyní není situace, co se týče benefitů, ve státní sféře mnohdy ideální. Akademie věd poskytuje příspěvek na penzijní nebo životní pojištění či na stravování. „Z důvodu omezené a nedostatečné tvorby FKSP už nyní nezbývají prostředky na další benefity,“ vysvětluje ředitel kanceláře Akademie věd Leoš Horníček. Nejtěžší dopad na zaměstnance ovšem vidí Horníček v avizovaném snížení platů. Ministerstvo financí v přípravě státního rozpočtu na další rok totiž počítá s poklesem objemu prostředků na platy o čtyři procenta a snížení stupnic platových tarifů pro všechny zaměstnance veřejného sektoru o pět procent.

Ministerstvo argumentuje tím, že nejméně od roku 2017 průměrný hrubý plat ve státní sféře převyšuje ten v soukromém sektoru.

více na e15.cz